

Handleiding Leiderschap: Meerwaarde SBAR

De meerwaarde van de SBAR volgens gebruikers uit de praktijk

In het driejarig SBAR-project, opgezet en uitgevoerd door het Universitair Netwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON), hebben vier verpleeghuisorganisaties de SBAR geïmplementeerd. Gedurende het hele traject vond drie keer een meetmoment plaats (een voor-, tussen- en nameting), waarna er altijd een terugkoppelingsbijeenkomst plaats vond binnen elke organisatie waarbij de opgehaalde data uit de metingen werden teruggekoppeld naar de praktijk. Tijdens de laatste bijeenkomst in het kader van de nameting van het project, hebben we de deelnemers gevraagd naar hun ervaringen met de SBAR in de praktijk aan de hand van de volgende stellingen:

- Wist je dat de SBAR...
- Als je volgens de SBAR werkt dan...
- Wij liepen tegen ... (en ...) aan bij het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...
- Je motiveert je collega's om te werken met de SBAR door...

De ervaringen van vier organisaties staan hieronder weergegeven.

Organisatie 1

Wist je dat de SBAR...

- Een goede triage/voorbereiding op het contact met de medische dienst/coördinerend verpleegkundige is?
- In sommige gevallen een contactmoment met de medische dienst/coördinerend verpleegkundige kan voorkomen?
- Een makkelijk communicatiemiddel is?
- Meer zekerheid geeft in het uitvoeren van de dagelijkse zorg aan de bewoners?
- Professionaliteit uit straalt?

Als je volgens de SBAR werkt dan...

- Stimuleer je jezelf tot klinisch redeneren waardoor je meer eigen verantwoordelijkheid kan en durft te nemen.
- Spreek je sneller dezelfde taal als jouw collega's.
- Werk je (niet sneller maar wel) efficiënter.
- Verrijk je jouw vak!

Wij liepen tegen *onvoldoende kennis bij medewerkers* **en** *weerstand vanuit onzekerheid* **aan bij het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...**

- Herhaalde scholing over de SBAR op studytube.
- In ieder team kartrekkers met voldoende kennis, ervaring én enthousiasme in te zetten.
- Te oefenen met casuïstiek in een veilige setting, bijvoorbeeld een teamoverleg.

Je motiveert jouw collega's om te werken met de SBAR door...

- Complimenten te geven bij het goede gebruik van de SBAR.
- Situaties waarbij het gebruik van de SBAR wenselijk, of daadwerkelijk ingezet is, na te bespreken. Daarbij tevens het voordeel van de SBAR belichten.

Organisatie 2

Wist je dat de SBAR...

- Jou helpt om jouw boodschap duidelijk over te brengen?
- Jou vertrouwen geeft in jouw handelen en communicatie?

Als je volgens de SBAR werkt dan...

- Heb jij ondersteuning, handvaten en overzicht in de situatie.
- Heb jij gelijkwaardige communicatie met alle betrokken medewerkers
- Zijn de wederzijdse verwachtingen helder.

Dit alles leidt tot een betere zorgverlening!

Wij liepen tegen *weerstand van collega's* **aan bij het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...**

- Het blijven herhalen van de inhoud en nut van de SBAR
- Oefenen door casusbesprekingen

Je motiveert jouw collega's om te werken met de SBAR door...

- Elkaar te complimenteren op het gebruik van de SBAR
- Het oefenen van gebruik van de SBAR in laagdrempelige situaties
- Het gebruik van de SBAR goed te evalueren

Organisatie 3

Wist je dat de SBAR...

- Jou helpt om overzicht te krijgen in acute situaties?
- Jou structuur geeft in jouw werk?

- Zorgt voor een duidelijke communicatie tussen verschillende zorgverleners?

Als je volgens de SBAR werkt dan...

- Krijg jij sneller hulp van de verpleegkundige of arts!
- Krijg jij meer zelfvertrouwen.

Wij liepen tegen *weerstand binnen het team* aan bij het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...

- Het effect van de SBAR laten ervaren en dit nadien expliciet bespreken.

Wij vonden *het moeilijk om de SBAR levendig te houden binnen het team* tijdens het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...

- Het blijven herhalen van de inhoud en nut van de SBAR
- Het complimenteren van collega's op het gebruik van de SBAR

Je motiveert jouw collega's om te werken met de SBAR door..

- Hen te blijven herinneren aan het gebruik van de SBAR
- Het oefenen van gebruik van de SBAR aan de hand van casuïstiek

Organisatie 4

Wist je dat de SBAR...

- Jou meer verdieping geeft in de situatie van een bewoner en daarmee helpt om zélf te klinisch redeneren?
- Een heel handig hulpmiddel is om belangrijke informatie over een bewoner op een complete, concrete manier met veel structuur over te dragen?
- Jou helpt jouw vraag aan de coördinerend verpleegkundige of medische dienst m.b.t. de zorg voor een bewoner beter te onderbouwen?
- Fijn is om goed aan te geven wat je verwacht of wilt van de coördinerend verpleegkundige of medische dienst?
- Tijdbesparend werkt?

Als je volgens de SBAR werkt dan...

- Heb je gelijk het completer beeld van jouw bewoner.
- Word je gedwongen zelf goed over de situatie van een bewoner na te denken.
- Werk je, gestructureerd en overzichtelijk, volgens een logisch stappenplan. Hierdoor vergeet je niets door te geven.
- Draag je bij aan de verbetering van de zorg aan de verpleeghuisbewoners!

- Ontwikkel je jezelf als professional waardoor je meer in jouw kracht staat!

Wij liepen tegen *weerstand binnen het team* **aan bij het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...**

- Door uitleg aan alle betrokken medewerkers te geven en daarbij gebruik gemaakt van praktijkvoorbeelden.

Wij liepen tegen *vrijblijvendheid van gebruik van de SBAR* **aan bij het implementeren van de SBAR, en hebben dit opgelost door...**

- Kleine stappen vooruit te maken, ondersteund door meerdere kartrekkers in een team die vaak aanwezig zijn.

Je motiveert jouw collega's om te werken met de SBAR door..

- Complimenten te geven bij goed gebruik van de SBAR.
- Elkaar aan te moedigen de SBAR te gebruiken.
- Samen goed te rapporteren aan de hand van de SBAR.